

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.11.2025.EL

Pani
Urszula Korol
Dyrektor
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Kwiatowa 4a
56-320 Krośnice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 31 lipca 2025 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 24 sierpnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka
kontrolowana

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach.

Kierownik
jednostki
kontrolowanej

Urszula Korol zatrudniona na stanowisku Dyrektor GOPS w Krośnicach od 15 września 2015 r. W okresie od 1 marca 2015 r. do 14 września 2015 r. p.o. Dyrektora GOPS w Krośnicach.

(akta kontroli str.41-42)

Zakres kontroli

Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych od dnia 1.01.2024 r. do dnia 23.06.2025 r.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 23.06.2025 r.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" od dnia 1.01.2024 r. do dnia 23.06.2025 r.

Podstawa prawna
kontroli

1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,¹
2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³,
4. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴,
5. art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.⁵

Plan kontroli na I półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 grudnia 2024 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK).

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 224)

³ (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 323 ze zm.) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

⁴ ((t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.) – zwana dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁵ (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) – zwana dalej ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 23 czerwca 2025 r. do dnia 9 lipca 2025 r.

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.258.2025.EL z dnia 10 czerwca 2025 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.259.2025.EL z dnia 10 czerwca 2025 r.

(akta kontroli str.9-12)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **negatywnie**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krośnicach została przeprowadzona w dniach 23, 24 i 25 czerwca 2025 r.

Kontrolę wpisano pod poz. Nr 15 Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach Panią Urszulę Korol.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Urszula Korol – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach został powołany na mocy Uchwały nr III/18/90 Rady Gminy w Krośnicach z dnia 19 lipca 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr XLVII/282/2018 Rady Gminy Krośnice z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach, zmienionego uchwałą nr LXI/394/2022 Rady Gminy Krośnice z dnia 2 grudnia 2022 r.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach z dnia 5 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego, zmieniony Zarządzeniem nr 1/2017 z dnia 2 marca 2017 r., Zarządzeniem nr 25/2018 z dnia 29 listopada 2018 r. oraz Zarządzeniem nr 6/2024 z dnia 12 marca 2024 r.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 2/2025 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego.

(akta kontroli str.33-34)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Urszula Korol – Dyrektor GOPS w Krośnicach zatrudniona od 1.03.2015 r. do nadal,

[REDACTED]

(akta kontroli str.39-40)

Dyrektora Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosków poprzez umieszczanie informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie tut. Ośrodka i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy. Ponadto świadczeniobiorcy informowani są również poprzez kontakt bezpośredni oraz telefonicznie”.

(akta kontroli str.47-48)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach realizuje wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poprzez przelew bankowy.

(akta kontroli, str.43-44)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach pracuje:

Poniedziałek 7:15 – 15:15
Wtorek 7:15 – 15:15
Środa 8:00 – 16:00
Czwartek 7:15 – 15:15
Piątek 7:15 – 15:15

(akta kontroli str.45-46)

Z informacji przekazanej przez Dyrektora GOPS w Krośnicach wynika, iż: „W okresie objętym kontrolą nie było skarg na działalność Ośrodka”.

(akta kontroli str.67-68)

A) Sprawy organizacyjne:

Wójt Gminy Krośnice upoważnił:

- Panią Urszulę Korol – Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach:
 - a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, do przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odbierania oświadczenia majątkowego w sprawach dłużników alimentacyjnych, przekazywania do Biura Informacji Gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, wystawiania tytułów wykonawczych w egzekucji należności pieniężnych od dłużników alimentacyjnych oraz w sprawie nienależnie pobranych świadczeń alimentacyjnych, wystawiania tytułów wykonawczych w egzekucji należności pieniężnych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych – Pełnomocnictwo nr RO.077.65.2015 z dnia 15.09.2015 r.;
 - b) do występowania w imieniu organu właściwego do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Pełnomocnictwo nr RO.077.28.2016 z dnia 15.06.2016 r.;
 - c) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji – Pełnomocnictwo nr RO.077.2016 z dnia 28.11.2016 r.;
 - e) do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Pełnomocnictwo nr RO.077.1.2017 z dnia 2.01.2017 r.

- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji; do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji (...) – Upoważnienie nr RO.077.35.2016 z dnia 26.07.2016 r.
- b) (...) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji, występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Pełnomocnictwo nr RO.077.4.2017 z dnia 2.01.2017 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Upoważnienie nr RO.077.40.2016 dnia 1.08.2016 r.,
 - b) (...) do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania informacji do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych – Upoważnienie nr RO.077.43.2016 z dnia 9.08.2016 r.,
 - c) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr RO.077.2.2017 z dnia 2.01.2017 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Upoważnienie nr RO.077.40.2016 z dnia 1.08.2016 r.,
 - b) (...) do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania informacji do biura informacji gospodarczej, informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych – Upoważnienie nr RO.077.43.2016 z dnia 9.08.2016 r.,
 - c) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr RO.077.2.2017 z dnia 2.01.2017 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Upoważnienie nr RO.077.40.2016 z dnia 1.08.2016 r.,
 - b) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr RO.077.2.2017 z dnia 2.01.2017 r.,
 - c) (...) do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania informacji do biura informacji gospodarczej, informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych – Upoważnienie nr RO.077.43.2016 z dnia 9.08.2016 r.

- [REDACTED]
- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania informacji do biura informacji gospodarczej, informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych (...) do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr RO.077.55.2018 z dnia 12.12.2018 r.

(akta kontroli str.35-38)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Ośrodka Pani Urszula Korol, jak i pracownicy OPS nie posiadali upoważnienia Wójta Gminy Krośnice jako organu właściwego do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji w zakresie zobowiązań dłużników alimentacyjnych, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące ⁶.

⁶ Art. 8 a ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tym samym naruszony został art. 8 b⁷ w zw. z art. 8 c⁸ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Brak upoważnienia wynikał z błędnej interpretacji przepisów. Uznaliśmy, że w sytuacji braku osób spełniających przesłanki do wpisu do Krajowego Rejestru Zadłużonych uzyskanie przedmiotowego upoważnienia nie jest konieczne. Dyrektor oraz pracownicy posiadają stosowne upoważnienia organu właściwego od dnia 23 czerwca 2025 r.

(akta kontroli str.69-70)

W dniu 23.06.2025 r. przedłożono kontrolującym skany upoważnienia nr RO.077.20.2025 Wójta Gminy Krośnice z dnia 23 czerwca 2025 r., upoważnienia nr RO.077.22.2025 z dnia 23 czerwca 2025 r. oraz upoważnienia nr RO.077.21.2025 z dnia 23.06.2025 r.

(akta kontroli str.71-76)

W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia w powyższej sprawie.

Działalność GOPS w Krośnicach w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 23.06.2025 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach wpłynęło 437 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 21 wniosków. Do innych organów według właściwości przekazano 1 wniosek. Nie zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia

⁷ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

⁸ Przepis art. 8b stosuje się odpowiednio do organu właściwego wierzyciela w zakresie realizacji obowiązku określonego w art. 8a ust. 1.

z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie żadnego wniosku.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 23.06.2025 r. Ośrodek wydał 772 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 26 decyzji odmownych. Od treści decyzji 9 wnioskodawców wniosło odwołanie do organu II instancji. Do dnia kontroli SKO w 3 przypadkach uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę, w 3 przypadkach uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W okresie objętym kontrolą do dnia kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krośnicach wypłacono 3 799 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 648,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 2 957,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 186,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 8

Ośrodek wypłacił 2 584 dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 18,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 36,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 126,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 40,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 19,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 521,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 325,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 50,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 354,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 790.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 5 348 zasiłków pielęgnacyjnych, 1 462 świadczeń pielęgnacyjnych, 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 33 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 167 świadczeń rodzicielskich.

GOPS w Krośnicach w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 23.06.2025 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 6 572 809,35 zł.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1. P.M.** – GOPS.431.6.2024.JK z dnia 26.07.2024 r.
- 2. M.B.** – GOPS.4431.9.2024.JK z dnia 18.12.2024 r.
- 3. S.K.** – GOPS. 431.5.2025.MS z dnia 3.04.2025 r.
- 4. J.B.** – GOPS.4300.171.2024.MS z dnia 18.11.2024 r.
- 5. M.K.** – GOPS. 4300.40.2025.JK z dnia 11.06.2025 r.
- 6. R.P.** – GOPS.4300.8.2025.JK z dnia 13.01.2025 r.,
GOPS.4300.36.2025.JK z dnia 9.06.2025 r.,
GOPS.4300.37.2025.JK z dnia 9.06.2025 r.
- 7. A.B.** – GOPS.4300.130.2024.JK z dnia 15.10.2024 r.

- 8. A.Sz.** – GOPS.4300.143.2024.MS z dnia 28.10.2024 r.
9. D.G. – GOPS.4332.17.2024.JK z dnia 28.10.2024 r.,
GOPS.4332.25.2024.JK z dnia 10.12.2024 r.
10. P.P. – GOPS.430.9.2024.JK z dnia 16.09.2024 r.
11. A.S. – GOPS. 4300.124.2024.JK z dnia 10.10.2024 r.
12. S.K. – GOPS.4300.158.2024.JK z dnia 30.10.2024 r.
13. K.D. – GOPS.4300.182.2024. JK z dnia 2.12.2024 r.
14. M.F. – GOPS. 4300.138.2024.MSz dnia 23.10.2024 r.
15. M.J. – GOPS.4300.37.2024 z dnia 30.04.2024 r.
16. E.P – GOPS.4300.38.2025.JK z dnia 11.06.2025 r.
17. P.W. – GOPS.4300.189.2024.MS z dnia 16.12.2024 r. ze zm.
18. D.M. – GOPS.434.6.2025.JK z dnia 25.03.2025 r.
19. W.K. – GOPS.434.3.2025.MS z dnia 17.02.2025 r.
20. J.S. – GOPS.432.82.2024.JK z dnia 7.05.2024 r.
21. M.P. – GOPS.432.98.2024.MS z dnia 5.06.2025 r.
22. T.K.-Sz. – GOPS.432.41.2024.JK z dnia 1.03.2024 r.
23. A.R. – GOPS.4332.6.2025.JK z dnia 27.03.2025 r.
24. M.N – GOPS. 4300.63.2024.JK z dnia 27.08.2024 r.
25. M.T. – GOPS.4300.101.2024.MS z dnia 30.09.2024 r.,
GOPS.4300.12.2025.MS z dnia 6.02.2025 r.
26. M.K. – GOPS.4300.114.2024.JK z dnia 9.10.2024 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 30 zasiłków rodzinnych oraz 46 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 3,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 4,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 8,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 23,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
 - podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła - 1
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krośnicach w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (obowiązującym w dniu wydania decyzji na okres zasiłkowy 2023/2024)⁹ oraz aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę

⁹ (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)

ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna¹⁰.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

GOPS w Krośnicach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

¹⁰ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub zupełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do 23.06.2025 r. zwrócił się z jednym wnioskiem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z informacją w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne¹¹. Informujemy, iż jesteśmy w posiadaniu wszystkich informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października o systemie ubezpieczeń społecznych, osób które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne”.

(akta kontroli, str.53-54)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanych sprawach dotyczących przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę uprawnioną błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.
Tak prowadzone postępowanie jest niezgodne z art. 16 ust. 1 i ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹².

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dotyczących przyznawania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnoletnich osób uprawnionych organ wskazuje adresata decyzji w osobie pełnoletniego wnioskodawcy zamiast nieletnią osobę uprawnioną, gdyż wynika to z wypracowanej wieloletniej praktyki w tym zakresie. Stroną postępowania była osoba reprezentującą osobę uprawnioną. Należy dodać, iż praktyka ta zostanie niezwłocznie zmieniona i adresatem świadczenia będzie niepełnoletnia reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego”.

(akta kontroli str.77-78)

2. W skontrolowanych sprawach nr 11 (A.S.), nr 12 (S.K.), nr 13 (K.D.) nr 25 (M.T.), nr 14 (M.F.) oraz nr 10 (P.P.) dotyczących świadczeń rodzinnych podstawie prawnej decyzji, przywoływano nieaktualne Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się

¹¹ (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 350)

¹² Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osobie w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku.

o zasiłek rodziny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna zamiast obecnie obowiązujące Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna¹³.

Tym samym naruszony został art. 107 § 1 k.p.a.¹⁴.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach A.S. decyzja GOPS. 4300.124.2024.JK z dnia 10.10.2024 r., S.K. decyzja GOPS.4300.158.2024.JK z dnia 30.10.2024 r., (...) K.D. decyzja GOPS.4300.182.2024. JK z dnia 2.12.2024 r., M.T. decyzja GOPS.4300.12.2025.MS z dnia 6.02.2025 r., 14. M.F. decyzja GOPS. 4300.138.2024.MS z dnia 23.10.2024 r. oraz P.P. decyzja GOPS.4300.90.2024.JK z dnia 16.09.2024 r. w podstawie prawnej przywoływano nieaktualne rozporządzenie, ponieważ decyzje są opracowywane w pośpiechu i błąd wynikał z przeoczenia podczas aktualizacji szablonów. Szablony zostały zmienione z zaleceniami stosowania i będziemy stosować aktualne podstawy prawne”.

(akta kontroli str.79-80)

3. W skontrolowanych sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych w pouczeniu decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia decyzji Organ błędnie poucza Strony o środkach zaskarżenia decyzji. Organ wskazał, że Strona może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty doręczenia, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a.¹⁵.

Decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania¹⁶. Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania¹⁷ oraz zasady udzielania informacji¹⁸ na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ odstępując od uzasadnienia decyzji błędnie poucza stronę o środkach odwoławczych, ponieważ błędnie zinterpretował przepisy prawa. W trakcie kontroli szablon pouczenia w takich przypadkach został już zmieniony i będzie poprawnie stosowany”.

(akta kontroli str.157-154)

4. W sprawach świadczeń rodzinnych organ nie potwierdzał za zgodność z oryginałem

¹³ Dz.U. z 2024 r., poz. 1238

¹⁴ Decyzja zawiera powołanie podstawy prawnej

¹⁵ Decyzja wydana w pierwszej instancji, od której uzasadnienia organ odstąpił z powodu uwzględnienia w całości żądania strony, jest ostateczna.

¹⁶ 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

¹⁷ Art. 8 k.p.a.

¹⁸ Art. 9 k.p.a.

dokumentów składanych przez stronę. W aktach spraw znajdują się kserokopie dokumentów złożonych przez Stronę. Na dokumentach brak potwierdzenia za zgodność z oryginałem. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 76 a k.p.a.¹⁹ w zw. z art. 268 k.p.a.²⁰.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych organ nie potwierdza za zgodność z oryginałem dokumentów składanych przez Stronę, gdyż wynika to z niedopatrzenia przez pracownika. Organ doloży wszelkich starań, aby dokumenty wymagające potwierdzenia za zgodność z oryginałem składane przez Stronę były potwierdzone”.

(akta kontroli, str.1119-120)

5. W sprawach świadczeń rodzinnych np. sprawa nr 19 (W.K.) Organ nie oznaczał dat wpływu załączonych do akt sprawy oświadczeń i innych dokumentów składanych przez Wnioskodawcę. Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej²¹. Wobec powyższego składane dokumenty powinny być oznaczone datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty wszczęcia postępowania, a tym samym ustalenia od kiedy przysługuje świadczenie. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy Strona składa te dokumenty w odpowiedzi na wezwanie Organu. Dokumentowanie daty wpływu pozwala na kontrolę czy Strona zachowała wskazany jej termin do uzupełnienia wniosku.

Tak prowadzone postępowanie administracyjne narusza art. 24 ust. 2²² ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 61 § 3 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach świadczeń rodzinnych organ nie oznaczał daty wpływu dokumentów dołączonych do wniosku przez Stronę, co wynikało z niedopatrzenia pracownika”.

(akta kontroli str.117-118)

6. W skontrolowanych sprawach nr 4 (J.B.), nr 5 (M.K.), nr 6 (R.P.), nr 14 (M.F.), nr 20 (J.S.), nr 21 (M.P.), nr 22 (T.K.-Sz.) oraz nr 23 (A.R.), w których wnioskodawca lub członek jego rodziny legitymował się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, organ nie weryfikował danych tych osób w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOoN/.

Ponadto postępowanie kontrolne wykazało, w odniesieniu do decyzji ustalających prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności oraz zasiłków pielęgnacyjnych, że w aktach tych spraw znajdowały się dodatkowe dokumenty, tj. orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania niepełnosprawności, natomiast nie było w nich informacji potwierdzających

¹⁹ Upoważniony pracownik organu prowadzącego postępowanie, któremu został okazany oryginał dokumentu wraz z odpisem, na żądanie strony, poświadcza zgodność odpisu dokumentu z oryginałem. Poświadczenie obejmuje podpis pracownika, datę i oznaczenie miejsca sporządzenia poświadczenia, a na żądanie strony, również godzinę sporządzenia poświadczenia. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia), należy stwierdzić to w poświadczeniu.

²⁰ Organ administracji publicznej może upoważniać, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, pracowników obsługujących ten organ do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.

²¹ Art. 61 §3 k.p.a.

²² Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego.

weryfikację wnioskodawcy lub członków ich rodziny z niepełnosprawnością w systemie, o którym wyżej mowa.

Tak prowadzone postępowanie jest niezgodne z art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych²³. Weryfikacja osób za pomocą internetowego portalu informacyjno-usługowego /empatia/ w elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOoN/ ma charakter obligatoryjny. Jednocześnie należy wskazać, iż weryfikacja osoby w EKSMOoN nie musi być potwierdzona wydrukiem.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie zweryfikował orzeczeń o niepełnosprawności w Eksmoon, ponieważ do każdego wniosku o ustalenie prawa do świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności wnioskodawcy dołączali kserokopię ostatecznego orzeczenia o niepełnosprawności bądź stopniu niepełnosprawności. Będąc w posiadaniu wersji papierowej dokumentów organ nie weryfikował orzeczeń o niepełnosprawności w systemie Eksmoon. Dołączone do wniosku orzeczenie uprawnia do wydania pozytywnej decyzji. W przypadku braku papierowej wersji orzeczenia przy składaniu wniosku, weryfikujemy orzeczenia w systemie Eksmoon. We wniosku o zasiłek wnioskodawcy składają oświadczenie, że są świadomi odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Orzeczenie jako dokument urzędowy w rozumieniu art. 76§ 1 k.p.a. stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo stwierdzone”.

(akta kontroli str.113-116)

7. W sprawie nr 5 (M.K), nr 6 (R.P.), nr 12 (S.K.) oraz nr 16 (E.P.) Organ wypłacił Stronie świadczenie na podstawie decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, jak również w podstawie prawnej decyzji nie przytoczono art. 32 ust.1 d ²⁴ ustawy o świadczeniach rodzinnych, przed upływem terminu do wniesienia odwołania.

Przykładowo w sprawie nr 16 (E.P). Organ przyznał Pani E.P. prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami decyzją nr GOPS.4300.38.2025.JK z dnia 11.06.2025 r. Strona decyzję odebrała 17.06.2025 r. Organ przyznane świadczenie wypłacił 18.06.2025 r., mimo, iż termin do wniesienia odwołania upływał dopiero 1.07.2025 r.

Tym samym naruszono art. 130 § 1 k.p.a.²⁵.

Istotą natychmiastowej wykonalności decyzji administracyjnych jest to, że decyzja staje się wykonalna, mimo że nie jest ostateczna. Nadanie przez organ decyzji o przyznaniu świadczenia rygoru natychmiastowej wykonalności oznacza więc, że decyzja ta - pomimo braku przymiotu ostateczności - podlega wykonaniu i organ nie musi czekać z wypłatą przyznanego świadczenia do czasu jej ustatecznienia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzjach przyznających Organ przez przeoczenie nie wskazywał w podstawie prawnej art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych mówiącego, że decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne lecz stosował ten artykuł. Dlatego też wypłacił świadczenia z decyzji

²³ Organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, (...), informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44), (...)

²⁴ Decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne.

²⁵ Decyzja nie podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania

przynających przed upływem terminu do wniesienia odwołania. W terminach wskazanych w decyzjach Strony nie wniosły od nich odwołania. Organ poinformował telefonicznie Strony o wydanych decyzjach. Decyzje spełniały żądania Stron”.

(akta kontroli str. 99-100)

8. W sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych w sprawie nr 2 (M.B.), nr 9 (D.G.), nr 23 (A.R.) wypłaty świadczeń zostały zrealizowane przed doręczeniem Stronie ww. decyzji. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.²⁶.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 2 (M.B) wyjaśnił:

„W sprawie M.B. organ wypłacił świadczenie rodzicielskie z decyzji z dnia 18.12.2024 r. przed odebraniem decyzji, ponieważ oczekiwaliśmy na odbiór osobisty wnioskodawcy zgodnie z zaleceniami. Stosujemy odgórne zalecenia, aby ograniczać koszty wysyłki GOPS i telefonicznie zawiadamiamy o odbiorze przygotowanej decyzji. W tym przypadku kilkakrotnie. Wnioskodawczyni w rozmowie telefonicznej zapewniała, że przyjdzie po decyzję. Wnioskodawczyni została poinformowana o treści rozstrzygnięcia i wiedziała, że środki otrzyma w grudniu. Decyzja została wysłana w dniu 19.12.2024 r., czyli w dniu wypłaconych świadczeń”.

(akta kontroli str.103-104)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 9 (D.G.) wyjaśnił:

„Organ wypłacił świadczenie z decyzji z dnia 28.10.2024 r. przed odebraniem decyzji, ponieważ oczekiwaliśmy na odbiór osobisty wnioskodawcy zgodnie z zaleceniami. Stosujemy odgórne zalecenia, aby ograniczać koszty wysyłki GOPS i telefonicznie zawiadamiamy o odbiorze przygotowanej decyzji. W tym przypadku kilkakrotnie. Wnioskodawczyni w rozmowie telefonicznej zapewniała, że przyjdzie po decyzję. Wnioskodawczyni została poinformowana o treści rozstrzygnięcia i wiedziała, że środki otrzyma w październiku. Decyzja została wysłana w dniu 28.10.2024., natomiast świadczenia zostały wypłacone w dniu 29.10.2024 r.”.

(akta kontroli str.105-106)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 23 (A.R.) wyjaśnił:

„Organ wypłacił świadczenie pielęgnacyjne przed odebraniem decyzji, ponieważ Strona w dniu składania wniosku o powyższe świadczenie prosiła o szybką realizację wypłaty świadczeń ze względu na bardzo trudną sytuację rodzinną, w związku z tym decyzja została nadana w dniu wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego, tj. 28.03.2025 r.”.

(akta kontroli str.101-102)

9. W sprawach nr 15 (M.J.) oraz nr 16 (E.P.) Organ ustalił prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami bez kompletu dokumentów. W sprawie nr 15 (M.J.) w aktach sprawy brak dokumentu potwierdzającego datę, rodzaj i kwotę dochodu utraconego, którą Organ utracił wnioskodawcy oraz członkowi jego rodziny, ustalając dochód rodziny. W sprawie nr 16 (E.P.) w aktach sprawy znajduje się kopia ugody o alimenty zawartej przed mediatorem w dniu 4.01.2018 r. Brakuje natomiast informacji o tym, iż ugoda ta została zatwierdzona przez sąd. Tym samym został naruszony § 5 pkt 4 lit d²⁷ Rozporządzenia Ministra

²⁶ Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

²⁷ Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, poza odpowiednimi informacjami i dokumentami wskazanymi w § 2-4 uwzględnia się również w przypadku dochodu z alimentów: odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu

Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych z dnia 6 lipca 2023 r.²⁸. Organ nie wezwał wnioskodawców do uzupełnienia wniosku. Takie działanie narusza art. 23 ust. 4 d²⁹ oraz 24a ust. 2³⁰ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 15 (M.J.) wyjaśnił:

„Organ nie wezwał Strony o dokumenty potwierdzające utratę dochodów przez niedopatrzenie. Powyższa nieprawidłowość zostanie skorygowana”.

(akta kontroli str. 98-98)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 16 (E.P.) wyjaśnił:

„Organ nie wezwał Strony o dostarczenie ugody zawartej przed mediatorem w dniu 4.01.2018 r. zatwierdzonej przez sąd przez niedopatrzenie. Powyższa nieprawidłowość zostanie skorygowana”.

(akta kontroli str.89-96)

10. W sprawie nr 17 (P.W.) Organ do dnia kontroli nie uchylił prawidłowo prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka przyznanego decyzją nr [REDACTED]. Organ decyzją nr [REDACTED] zmienił decyzję w części wysokości wypłacanych świadczeń w związku z art. 5 ust. 3 i ustalił wysokość świadczeń na podstawie art. 5 ust. 3 a oraz uchylił w części decyzję [REDACTED]. W związku ze zmianą sytuacji rodzinnej strony, Organ powinien zastosować art. 32 ust. 1³¹ ustawy o świadczeniach rodzinnych i prawidłowo uchylić prawo do dodatku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka [REDACTED].

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie P.W. organ nie uchylił Stronie prawa do dodatku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka [REDACTED] gdyż zmieniając decyzję w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego i zastosowaniem art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 3a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych błędnie rozstrzygnął w zakresie uchylenia decyzji ”.

(akta kontroli str.83-84)

zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,

²⁸ (Dz. U. z 2023 r, poz. 1340)

²⁹ W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

³⁰ W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

³¹ Organ właściwy oraz wojewoda mogą bez zgody strony zmienić lub uchylić ostateczną decyzję administracyjną, na mocy której strona nabyła prawo do świadczeń rodzinnych, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, członek rodziny nabył prawo do świadczeń rodzinnych w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie rodzinne lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń.

11. W sprawach nr 9 (D.G.), nr 20 (J.S.) nr 22 (T.K-Sz.) oraz nr 6 (R.P.) organ uchylił decyzje, które wygasły z mocy prawa.

Przykładowo w sprawie nr 9 (D.G.) Organ decyzją GOPS.4332.17.2024.JK z dnia 28.10.2024 r. przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na okres od 1.10.2024 r. do dnia wydania kolejnego ostatecznego orzeczenia o niepełnosprawności, nie dłużej jednak niż do dnia szóstego miesiąca następującego po dacie określającą dotychczasową wartość, tj. do 31.03.2025 r. W dniu 25 listopada 2024 r. Strona złożyła kolejny wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Do wniosku Strona dołączyła orzeczenie o niepełnosprawności dziecka [REDAKTED] Decyzją z dnia 10.12.2024 r. Organ uchylił w całości decyzję z dnia [REDAKTED].

Natomiast w sprawie nr 20 (J.S.) Organ decyzją nr [REDAKTED] w części dotyczącej okresu przyznania świadczenia poprzez wydłużenie przysługiwania zasiłku pielęgnacyjnego do dnia 30 września 2024 r., jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenie o niepełnosprawności albo nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, stanie się ostateczne. Zmiana decyzji nastąpiła w związku z wydłużeniem ważności orzeczeń o niepełnosprawności na podstawie art. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności³².

W dniu 24.04.2024 r. Strona złożyła kolejny wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego na dziecko. Do wniosku Strona dołączyła orzeczenie o niepełnosprawności dziecka [REDAKTED] Decyzją z dnia [REDAKTED]. Organ uchylił w całości decyzję z dnia [REDAKTED].

Uchylenie ww. decyzji jest działaniem nieprawidłowym, gdyż nie było podstaw do jej uchylenia zgodnie z art. 32³³ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ uchylił decyzje, które wygasły z mocy prawa ze złej interpretacji przepisów W trakcie kontroli praktyka w tym zakresie została zmieniona i będzie poprawnie stosowana”.

(akta kontroli str.107-112)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędne oznaczenie Strony w decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnoletniej osoby uprawnionej,
2. przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych nieaktualnych rozporządzeń w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna,
3. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstępiono od uzasadnienia,
4. brak potwierdzania za zgodność z oryginałem dokumentów składanych przez wnioskodawcę,
5. brak oznaczania datą wpływu załączonych do akt sprawy oświadczeń i innych dokumentów składanych przez wnioskodawcę,
6. brak weryfikacji orzeczenia o niepełnosprawności członka rodziny wnioskodawcy

³² (Dz. U. 2023 r., poz. 2768)

³³ Patrz przypis 31

w systemie Eksmoon,

7. realizacja wypłaty z decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności przed upływem terminu do wniesienia odwołania,
8. realizacja wypłaty decyzji przed doręczeniem jej Stronie,
9. przyznawanie prawa do świadczeń rodzinnych bez kompletu dokumentów, brak wezwań do uzupełnienia wniosków
10. brak uchylecia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
11. uchylanie prawa do świadczeń, które wygasły z mocy prawa.

Działalność GOPS w Krośnicach w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylecia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **negatywnie**.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylecia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³⁴ oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach w okresie objętym kontrolą realizuje świadczenia rodzinne dla 2 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach w okresie objętym kontrolą nie wydał żadnej decyzji na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zatem odstąpiono od kontroli w tym zakresie.

D) Postępowanie dotyczące ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji

³⁴ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 337 ze zm.)

właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23 a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 21 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. E.T.
2. E.K.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonym wniosku podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL. Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonymi wnioskami oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a.³⁵.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Organ przekazał do Wojewody Dolnośląskiego, celem ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego, wniosek wraz z dokumentami za pośrednictwem poczty polskiej, czym naruszył art. 21 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych ³⁶.

³⁵organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3.

³⁶ w sprawach o świadczenia rodzinne realizowane w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego komunikacja między organem właściwym a wojewodą, w szczególności przesyłanie wniosków wraz z dokumentami lub decyzji administracyjnych, niezależnie od postaci, w której zostały złożone lub wydane, odbywa się wyłącznie przy użyciu systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny po zastosowaniu zapewnionych w systemie sposobów potwierdzenia pochodzenia oraz

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ źle zinterpretował przepisy prawa. Organ był pewny, iż nie jest to forma obligatoryjna wysyłania dokumentów elektronicznie. Dolożymy wszelkich starań, aby nie dochodziło do takich sytuacji”.

(akta kontroli str.121-122)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. przekazanie do Wojewody Dolnośląskiego wniosku celem ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego niezgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych,

Działalność GOPS w Krośnicach w obszarze postępowania dotyczącego ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz terminowość przekazania ww. wniosków, **oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

E) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 39 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 27 rodzin.

(akta kontroli str.61-62)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 570 świadczeń na łączną kwotę 259 171,69 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 507 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 63 świadczenia,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

(akta kontroli str.61-62)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 41 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym jedną decyzję odmowną. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str.61-62)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 10 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 6 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

integralności przesłanych danych. W przypadku wniosków, decyzji lub innych dokumentów, które posiadają wyłącznie postać papierową, przekazywana jest ich elektroniczna kopia.

- 1.J.Sz.** - GOPS.440.12.2024.JK z dnia 10.10.2024 r.
2.M.M. - GOPS.440.13.2025.JK z dnia 14.03.2025 r.
3.T.K. - GOPS.440.23.2024.JK z dnia 26.11.2024 r. ze zm.
4.A.B. - GOPS.440.15.2024.JK z dnia 14.10.2024 r. ze zm.
5.K.S. - GOPS.440.10.2024.MS z dnia 19.09.2024 r.
6.B.S. - GOPS.440.6.2025.JK z dnia 29.01.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów.

Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. (Zgodnie z brzmieniem ustawy obowiązującej w dniu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo.

Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³⁷.

³⁷ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39³⁸ i art. 46³⁹ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanych sprawach nr 1 (J.SZ.), nr 2 (M.M.), nr 3 (T.K.), nr 4 (A.B.), nr 5 (K.S.) dotyczących ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na niepełnoletnią osobę uprawnioną błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego, zamiast osobę uprawnioną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Naruszony tym samym został przepis art. 107 § 1 pkt 3 k.p.a.⁴⁰ oraz art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴¹. W przypadku gdy decyzja jest skierowana do osoby niebędącej stroną postępowania, Organ naraża się na zarzut nieważności decyzji⁴².

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dotyczących J.SZ., M.M., T.K., A.B., K.S. organ oznaczał strony postępowania (adresata w osobach pełnoletnich wnioskodawcy), gdyż wynika to z wypracowania wieloletniej praktyki w tym zakresie. Stroną postępowania była osoba reprezentująca osobę uprawnioną. Należy dodać, iż praktyka ta zostanie niezwłocznie zmieniona i adresatem świadczenia będzie osoba niepełnoletnia reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego”.

(dowód: akta kontroli str.123-126)

2. W sprawach nr 1 (J.Sz.), nr 3 (T.K.) oraz nr 4 (A.B.) w decyzjach przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego Organ błędnie poucza Strony o przysługujących im

³⁸ „Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i § 2 pkt 1, organ administracji publicznej doręcza pisma: 1) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 1640), albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia decyzji, której organ administracji publicznej nadał rygor natychmiastowej wykonalności, albo decyzji, która podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy, w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych albo jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w szczególności bezpieczeństwo państwa, obronność lub porządek publiczny, organ administracji publicznej może doręczyć decyzję w sposób określony w § 3. Przepisów § 1 i § 2 pkt 1 nie stosuje się”.

³⁹ „Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyli się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu”.

⁴⁰ Decyzja zawiera: oznaczenie strony lub stron;

⁴¹ Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo

⁴² Art. 156 § 1 pkt 4 k.p.a.

środkach odwoławczych. W decyzjach, w których odstępuje od uzasadnienia decyzji, gdyż decyzja spełnia żądania strony, informuje Stronę, iż przysługuje jej odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a.⁴³.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dotyczących J.Sz., T.K. oraz A.B. organ odstępując od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. błędnie pouczył Stronę o środkach odwoławczych w decyzjach przyznających, w których Organ odstąpił od uzasadnienia z uwagi na fakt, iż decyzja jest zgodna z żądaniem Strony. Organ błędnie zinterpretował przepisy prawa. W trakcie kontroli szablon pouczenia w takich przypadkach został już zmieniony i będzie poprawnie stosowany”.

(akta kontroli str.127-128)

3. W sprawach nr 2 (M.M.0 oraz nr 5 (K.S.) Organ nie oznaczał dat wpływu załączonych do akt sprawy oświadczeń i innych dokumentów składanych przez Wnioskodawcę. Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej⁴⁴. Wobec powyższego składane dokumenty powinny być oznaczone datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty wszczęcia postępowania, a tym samym ustalenia od kiedy przysługuje świadczenie. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy Strona składa te dokumenty w odpowiedzi na wezwanie Organu. Dokumentowanie daty wpływu pozwala na kontrolę czy Strona zachowała wskazany jej termin do uzupełnienia wniosku. Tak prowadzone postępowanie administracyjne narusza art. 18 ust. 1⁴⁵ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 61 § 3 k.p.a.⁴⁶

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie K.S. dotyczącej funduszu alimentacyjnego i M.M. organ nie oznaczał daty wpływu dokumentów do organu, co wynikało z niedopatrzenia pracownika”.

(akta kontroli str.129-130)

4. W sprawach nr 2 (M.M.) oraz nr 5 (K.S.) Organ nie potwierdzał za zgodność z oryginałem załączonych do akt sprawy dokumentów składanych przez Wnioskodawcę. W aktach spraw znajdują się kserokopie dokumentów złożonych przez Stronę. Na dokumentach brak potwierdzenia za zgodność z oryginałem. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 76 a k.p.a.⁴⁷ w zw. z art. 268 k.p.a.⁴⁸.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie świadczeń (...) organ nie potwierdza za zgodność z oryginałem dokumentów składanych przez Stronę, gdyż wynika to z niedopatrzenia pracownika. Organ dołoży wszelkich starań, aby dokumenty wymagające potwierdzenia za zgodność z oryginałem składane przez Stronę były potwierdzone”.

(akta kontroli str.131-132)

⁴³ Patrz przypis 15.

⁴⁴ Patrz przypis 21

⁴⁵ Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

⁴⁶ Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

⁴⁷ Patrz przypis 19

⁴⁸ Patrz przypis 20

5. W sprawie nr 2 (M.M.) i nr 3 (A.B.) Organ przyznał prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez kompletu dokumentów.

W sprawie nr 2 (M.M.) stwierdzono w trakcie kontroli brak dokumentu potwierdzającego datę, rodzaj i kwotę utraty dochodu z roku bazowego przez członka rodziny wnioskodawcy [REDAKTED]. Organ nie wezwał Strony do złożenia wyjaśnień zgodnie z § 7 pkt 2⁴⁹ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁵⁰ do złożenia wyjaśnień w sprawie i dostarczenia właściwego dokumentu potwierdzającego datę utraty dochodu za 2023 r.

Tym samym naruszony został art. 15 ust. 4a⁵¹ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ informował Stronę o brakujących dokumentach telefonicznie i pomimo zapewnienia ze strony wnioskodawczyni, strona nie doniosła wymaganych dokumentów. Organ rozpatrzył wniosek na podstawie wydruków z CSIZS. Powyższa nieprawidłowość zostanie skorygowana”.

(akta kontroli str.135-136)

W sprawie nr 3 (A.B.) w aktach sprawy stwierdzono zaświadczenia od komornika sądowego o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych prowadzonej w oparciu o aktualny wyrok zasądzały alimenty.

Do wniosku z dnia 11.10.2024 r. wnioskodawczyni dołączyła zaświadczenie od komornika o bezskuteczności świadczeń alimentacyjnych, w którym komornik informuje, że egzekucja świadczeń na rzecz [REDAKTED]

[REDAKTED]. Jednocześnie Organ był w posiadaniu Wyroku rozwodowego z dnia [REDAKTED] prawomocnego z dniem [REDAKTED] w którym kwota zasądzonych alimentów na rzecz [REDAKTED] 600 zł miesięcznie. Organ wydając w dniu [REDAKTED], w której ustalił prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie dysponował zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych w związku z wyrokiem [REDAKTED].

Definicja bezskutecznej egzekucji, która jest warunkiem niezbędnym do ubiegania się o prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego została zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁵².

⁴⁹ w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

⁵⁰ (Dz. U. z 2023 r., poz. 1341)

⁵¹ W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

⁵² Ilekroć w ustawie jest mowa o bezskuteczności egzekucji - oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych, albo postępowanie upadłościowe, w toku którego w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie otrzymano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi

Tym samym naruszony został art. 15 ust. 4 pkt 3 lit a ww. ustawy ⁵³.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie A.B. organ dysponując informacją o nowym wyroku (marzec 2024 r.) nie wyjaśnił w terminie czy komornik sądowy prowadzi egzekucję bieżących świadczeń alimentacyjnych na podstawie powyższego wyroku z uwagi na niedopatrzenie pracownika. Należy jednak dodać, iż w trakcie kontroli, zostały już podjęte działania w celu wyjaśnienia, czy komornik prowadzi egzekucję bieżących i zaległych świadczeń alimentacyjnych”.

(akta kontroli str.133-134)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędne oznaczenie Strony w decyzjach dot. przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na małoletnie osoby uprawnione,
2. błędne pouczenie strony w przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji, w związku z art. 107 § 4 k.p.a.,
3. brak oznaczania datą wpływu załączonych do akt sprawy oświadczeń i innych dokumentów składanych przez wnioskodawcę,
4. brak potwierdzania za zgodność z oryginałem dokumentów składanych przez wnioskodawcę,
5. przyznanie prawa do świadczeń bez kompletu dokumentów.

Działalność GOPS w Krośnicach w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **negatywnie**.

F) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Krośnice zarejestrowanych było 35 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu: a) braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika, b) braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą;

⁵³ Do wniosku należy dołączyć odpowiednio: 3) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia: a) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenie stwierdzające bezskuteczność egzekucji,

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2024 r.	Liczba narastająco - stan na 23.06.2025 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 23.06.2025 r.)	35
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	14
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	5
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	5
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	0
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	0
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	3
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	3
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o bezczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	3
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	13

(akta kontroli, str.63-64)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. Krajowy Rejestr Długów,
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
4. BIG Infomonitor S.A,

(akta kontroli, str.49-50)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do 23.06.2025 r. działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystano z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów głównie na relacje rodzinne. Wnioskodawcy wpisując inne osoby zobowiązane do alimentacji informując nas, że są to osoby często schorowane i niewydolne ekonomicznie”.

(akta kontroli, str.51-52)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1.S.Sz., 2. M.M., 3.M.S., 4. A.M., 5. R.S., 6. A.J., 7. D.K., 8. P.P., 9. M.P.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach do dnia kontroli nie zamieszczał w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy

z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych⁵⁴ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach nie zgłasza dłużników do Krajowego Rejestru Zadłużonych, ponieważ wpis do Krajowego Rejestru Zadłużonych dotyczy tylko tych dłużników, wobec których egzekucja alimentów okazała się bezskuteczna i nie jest wobec nich aktualnie prowadzona egzekucja komornicza. Wobec wszystkich naszych dłużników alimentacyjnych jest prowadzona egzekucja komornicza. W związku z tym uznaliśmy, że w sytuacji braku osób spełniających przesłanki do wpisu Krajowego Rejestru Zadłużonych, Ośrodek nie posiadał konta w KRZ na dzień 23 czerwca 2025 r. Informuję, że w dniu 24 czerwca 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach dokonał rejestracji na koncie w Krajowym Rejestrze Zadłużonych”.

(akta kontroli str.137-138)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach Organ prowadząc postępowanie wobec dłużników sporządzał w sprawach pisma m.in. zawiadomienia do dłużników, wnioski o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika, informacje do komornika, wezwania na wywiad alimentacyjny, wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego, zawiadomienia z art. 209 k.k. jako GOPS, a nie jako organ właściwy, czyli burmistrz. Takie działanie narusza art. 2 pkt 9⁵⁵ i pkt 10⁵⁶ w zw. z art. 8 b ⁵⁷ i art. 12 ⁵⁸ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁵⁴ (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1909 ze zm.)

⁵⁵ organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

⁵⁶ organie właściwym wierzyciela – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej

⁵⁷ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

⁵⁸ Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela. Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dłużników alimentacyjnych Organ sporządza pisma w sprawach dłużników alimentacyjnych np. o przyłączenie, informacje do komornika, wezwanie na wywiad, zawiadomienie z art. 209 k.k., wnioski o podjęcie działań – jako Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a nie jako organ właściwy, ponieważ źle zostały zinterpretowane przepisy prawa. W trakcie kontroli szablony w powyższych sprawach zostały zmienione i będą poprawnie oznaczone. Przyczyna nieprawidłowości: błąd pracownika”.

(akta kontroli str.139-140)

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały niedomówień i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron⁵⁹. Udzielenie upoważnienia dla pracownika GOPS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że GOPS staje się organem właściwym w tych sprawach.

2. W sprawie nr 1 (S.Sz.) Organ decyzją z 10.10.2024 r. przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Decyzja stała się ostateczna 28.10.2024 r. Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego Ośrodek sporządził działając jako organ właściwy wierzyciela dopiero 20.12.2024 r. Podobnie wniosek do KRK.

Ponadto w sprawie nr 5 (R.S.) Organ decyzją z dnia 19.09.2024 r. przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Decyzja stała się ostateczna 9.10.2024 r. Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego Ośrodek sporządził dopiero 27.11.2024 r., a informację do dłużnika i wniosek o podjęcie działań dopiero 24.12.2024 r.

Takie postępowanie narusza art. 35 k.p.a.⁶⁰ w zw. z art. 6 k.p.a.⁶¹ w zw. z art. 25⁶² ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, tym samym zobowiązane są przestrzegać terminów załatwiania spraw określonych w art. 35 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (S.Sz.) wyjaśnił:

„W sprawie dłużnika alimentacyjnego S.Sz. wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego został sporządzony dopiero 20.12.2024 r., a także wniosek do KRK, gdyż wynika to z zamiaru pracy, jaki ma miejsce w okresie składania wniosków na nowy okres świadczeniowy. W pierwszej kolejności organ zajmuje się rozpatrzeniem wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Natomiast postępowanie w sprawie dłużnika alimentacyjnego zostało przeniesione na późniejszy czas. Organ dołoży wszelkich starań, aby postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego było prowadzone w terminie”.

(akta kontroli str.141-142)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 5 (R.S.) wyjaśnił:

„W sprawie dłużnika alimentacyjnego R.S organ sporządził informację do dłużnika o przyznaniu świadczeń i wniosek o podjęcie działań dopiero 24.12.2024 r., gdyż wynika to

⁵⁹ art. 9 k.p.a.

⁶⁰ Patrz przypis 35

⁶¹ Zasada praworządności

⁶² W sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

z zamiaru pracy, jaki ma miejsce w okresie składania wniosków na nowy okres świadczeniowy. W pierwszej kolejności organ zajmuje się rozpatrzeniem wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Natomiast postępowanie w sprawie dłużnika alimentacyjnego zostało przeniesione na późniejszy czas. Organ dołoży wszelkich starań, aby postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego było prowadzone w terminie''.

(akta kontroli str.143-144)

Wyjaśnienia nie zostaje uwzględnione. Napływ dużej ilości spraw związanych z innymi zadaniami nie może być powodem uznania wyjaśnień w przypadku niewłaściwego realizowania zadań. Nie zwalnia to Ośrodka z terminowej realizacji zadań objętych kontrolą.

3. W skontrolowanych sprawach nr 1 (S.Sz.), nr 5 (R.S.) nr 8 (P.P.) oraz nr 9 (M.P.) Ośrodek w przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych w trybie art. 304 § 2 k.p.k.⁶³ nie zawiadamiał prokuratury o możliwości popełnienia przez zobowiązanych przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.⁶⁴. Takie postępowanie narusza art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 304 § 2 k.p.k.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (S.Sz.) wyjaśnił:

„Organ nie sporządził zawiadomienia z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k. wobec dłużnika alimentacyjnego S.Sz., ponieważ przebywa on w Zakładzie Karnym. Po uzgodnieniu z Komendą Powiatową Policji w Miliczu poinformowano nas, iż nie występujemy z wnioskiem o popełnieniu przestępstwa z chwilą, gdy nie znamy miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego lub gdy przebywa on w zakładzie karnym, Nie posiadamy w aktach sprawy notatki z przeprowadzonej rozmowy z KPP w Miliczu. Organ na tę chwilę będzie występował z zawiadomieniem z art. 209 k.k. w związku z art. 304 k.p.k. w każdej sytuacji dot. dłużnika alimentacyjnego”.

(akta kontroli str.145-146)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 5 (R.S.) wyjaśnił:

„Organ nie sporządził zawiadomienia z art. 209 k.k. w związku z art. 304 k.p.k. wobec dłużnika alimentacyjnego R.S., ponieważ nie jest znane miejsce jego pobytu. Po uzgodnieniu z Komendą Powiatową Policji w Miliczu poinformowano nas, iż nie występujemy z wnioskiem o popełnieniu przestępstwa z chwilą, gdy nie znamy miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego lub gdy przebywa on w zakładzie karnym, Nie posiadamy w aktach sprawy notatki z przeprowadzonej rozmowy z KPP w Miliczu. Organ na tę chwilę będzie występował z zawiadomieniem z art. 209 k.k. w związku z art. 304 k.p.k. w każdej sytuacji dot. dłużnika alimentacyjnego”.

(akta kontroli str.147-148)

⁶³ instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

⁶⁴ art. 209 § 1 kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 8 (P.P.) wyjaśnił:

„Organ nie sporządził zawiadomienia z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k. wobec dłużnika alimentacyjnego P.P., ponieważ przebywa on [REDAKTOWANO]. Po uzgodnieniu z Komendą Powiatową Policji w Miliczu poinformowano nas, iż nie występujemy z wnioskiem o popełnieniu przestępstwa z chwilą, gdy nie znamy miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego lub gdy przebywa on w zakładzie karnym, Nie posiadamy w aktach sprawy notatki z przeprowadzonej rozmowy z KPP w Miliczu. Organ na tę chwilę będzie występował z zawiadomieniem z art. 209 k.k. w związku z art. 304 k.p.k. w każdej sytuacji dot. dłużnika alimentacyjnego”.

(akta kontroli str.151-152)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 9 (M.P.) wyjaśnił:

„Organ nie sporządził zawiadomienia z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k. wobec dłużnika alimentacyjnego M.P., ponieważ mamy poświadczenie od [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] iż dłużnik wpłaca miesięcznie, regularnie ponad 50% zasądzonych alimentów. Po uzgodnieniu [REDAKTOWANO] poinformowano nas, iż nie występujemy z wnioskiem o popełnieniu przestępstwa ww. przypadku, Nie posiadamy w aktach sprawy notatki z przeprowadzonej rozmowy [REDAKTOWANO]. Organ na tę chwilę będzie występował z zawiadomieniem z art. 209 k.k. w związku z art. 304 k.p.k. w każdej sytuacji dot. dłużnika alimentacyjnego”.

(akta kontroli str.153-154)

4. W sprawie nr 8 (P.P.) ustalono, że Organ sporządził wniosek o przyłączenie do egzekucji komorniczej zanim decyzja przyznająca świadczenia dla osoby uprawnionej stała się ostateczna. W trakcie kontroli ustalono, że decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego z dnia 18.11.2024 r. została doręczona stronie 20.11.2024 r., ostateczna stała się w dniu 4.12.2024 r. Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego został sporządzony 28.11.2024 r. w oparciu o nieostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 27 ust. 8⁶⁵ ustawy. Pojęcie decyzji ostatecznej zostało przez ustawodawcę określone w art. 16 § 1 k.p.a.⁶⁶.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie dłużnika alimentacyjnego P.P. organ sporządził wniosek o przyłączenie nieostatecznej decyzji przyznającej dla N.P., gdyż pracownik nie dopatrył tego faktu”.

(akta kontroli str.155-156)

5. W sprawie nr 1 (S.Sz.) w trakcie prowadzonego postępowania organ [REDAKTOWANO] ustalił, że dłużnik [REDAKTOWANO]. O tym fakcie nie powiadomiono komornika sądowego.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 3 ust. 7⁶⁷ oraz art. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁶⁸.

⁶⁵ Do wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (...) organ właściwy wierzyciela (...) dołącza ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej;

⁶⁶ ostatecznymi są decyzje, od których nie służy odwołanie lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy

⁶⁷ Organ właściwy dłużnika oraz organ właściwy wierzyciela przekazują organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

⁶⁸ Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz organ prowadzący postępowanie egzekucyjne o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz ich efektach

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie dłużnika S.Sz. organ ni poinformował komornika o fakcie osadzenia dłużnika w areszcie śledczym z przeoczenia pracownika. Powyższa nieprawidłowość zostanie skorygowana”.

(akta kontroli str.149-150)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako GOPS a nie jako organ właściwy.
2. nieterminowanie sporządzanie wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego, informacji do dłużnika i wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika.
3. niesporządzanie zawiadomień z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k.
4. sporządzenie wniosku o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego w oparciu nieostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
5. brak przekazania organowi egzekucyjnemu istotnych informacji mających wpływ na prowadzoną egzekucję.

Działalność GOPS w Krośnicach w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

G) Postępowanie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie od objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 do 23.06.2025 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach wpłynął jeden wniosek o przyznanie ww. świadczenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1. **K.S.** – decyzja nr GOPS.470.1.2024.JK z dnia 30.10.2024 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:
- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27

sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁶⁹, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: ginekologii i położnictwa, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzja administracyjna została wydana w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.⁷⁰.

Działalność GOPS w Krośnicach w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł oceniono **pozytywnie**.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. błędne oznaczenie Strony w decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnoletniej osoby uprawnionej,
2. przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych nieaktualnych rozporządzeń w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna,
3. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia,
4. brak potwierdzania za zgodność z oryginałem dokumentów składanych przez wnioskodawcę,
5. brak oznaczania datą wpływu załączonych do akt sprawy oświadczeń i innych dokumentów składanych przez wnioskodawcę,
6. brak weryfikacji orzeczenia o niepełnosprawności członka rodziny wnioskodawcy w systemie Eksmoon,
7. realizacja wypłaty z decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności przed upływem terminu do wniesienia odwołania,
8. realizacja wypłaty decyzji przed doręczeniem jej Stronie,
9. przyznawanie prawa do świadczeń rodzinnych bez kompletu dokumentów, brak wezwań do uzupełnienia wniosków
10. brak uchylecia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
11. uchylanie prawa do świadczeń, które wygasły z mocy prawa.
12. przekazanie do Wojewody Dolnośląskiego wniosku celem ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego niezgodnie z art. 21 ust. 5

⁶⁹(t. j. Dz. U z 2024, poz. 146)

⁷⁰ Patrz przypis 37 i 38

ustawy o świadczeniach rodzinnych,

13. błędne oznaczenie Strony w decyzjach dot. przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na małoletnie osoby uprawnione,
14. błędne pouczenie strony o środkach odwoławczych w przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w związku z zastosowaniem art. 107 § 4 k.p.a.,
15. brak oznaczania datą wpływu załączonych do akt sprawy oświadczeń i innych dokumentów składanych przez wnioskodawcę ubiegającego się o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
16. brak potwierdzania za zgodność z oryginałem dokumentów składanych przez wnioskodawcę w celu ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
17. przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez kompletu dokumentów.
18. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako GOPS a nie jako organ właściwy.
19. nieterminowanie sporządzanie wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego, informacji do dłużnika i wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika.
20. niesporządzanie zawiadomień z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k.
21. sporządzenie wniosku o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego w oparciu nieostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
22. brak przekazania organowi egzekucyjnemu istotnych informacji mających wpływ na prowadzoną egzekucję.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Prawidłowo oznaczać stronę postępowania w przypadku ustalania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego na nieletnie osoby uprawnione.

W związku z powyższym należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego celem stwierdzenia nieważności następujące decyzje: w sprawie nr 20 (J.S.) decyzję znak: GOPS.432.82.2024.JK z dnia 7.05.2024 oraz w sprawie nr 22 (T.K-Sz.) GOPS.432.41.2024.JK. z dnia 1.03.2024 r.

O rozstrzygnięciu SKO należy niezwłocznie poinformować tut. Organ celem wydania ewentualnych dalszych zaleceń.

Podstawa prawna: art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych do alimentów oraz art. 156 k.p.a.

Termin wykonania: Niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

2. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych aktualne rozporządzenie w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prawidłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji. W decyzjach, w których odstąpiono od uzasadnienia informować Stronę o prawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Potwierdzać za zgodność z oryginałem dokumenty przedłożone przez Stronę.
Podstawa prawa: art. 76a k.p.a. w zw. z art. 268 ustawy k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Rejestrować daty wpływu na oświadczeniach i innych dokumentach składanych przez Wnioskodawców do Organu.
Podstawa prawna: art. 61 § 3 k.p.a. w zw. z art. 24 ust. 2, art. 24 a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Weryfikować orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w systemie EKSMOON.
Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
7. Realizację decyzji, którym nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności rozpoczynać po upływie terminu do wniesienia odwołania.
Podstawa prawna: art. 130 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
8. Realizację wypłaty świadczeń rodzinnych rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
9. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przyznawać w oparciu o kompletny wniosek. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać Stronę do jego uzupełnienia.
Podstawa prawna: art. 23 ust. 4 d oraz art. 24 a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
10. Prawidłowo uchylać prawo do dodatków do zasiłków rodzinnych w przypadku niespełniania warunków do ich wypłacania.
W związku z powyższym w sprawie nr 17 (P.W.) należy prawidłowo uchylić prawo do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka.
Podstawa prawna: art. 32 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych
Termin wykonania: niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.
11. Nie uchylać decyzji ustalającej prawo do świadczeń, które wygasły z mocy prawa.
Podstawa prawna: art. 32 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
12. Wnioski do Wojewody Dolnośląskiego przekazywać wyłącznie przy użyciu systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.
Podstawa prawna: art. 21 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
13. Prawidłowo oznaczać stronę w decyzji dot. ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osoby niepełnoletniej wskazywać osobę uprawnioną do alimentów reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

W związku z powyższym należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego celem stwierdzenia nieważności następujące decyzje: w sprawie nr 1 J.Sz. decyzję znak: GOPS.440.12.2024.JK z dnia 10.10.2024 r., w sprawie nr 2 M.M. decyzję nr GOPS.440.13.2025.JK z dnia 14.03.2025 r., w sprawie nr 3 T.K. decyzję nr GOPS.440.23.2024.JK z dnia 26.11.2024 r. ze zm., w sprawie nr 4 A.B. decyzję nr GOPS.440.15.2024.JK z dnia 14.10.2024 r. ze zm., w sprawie nr 6 B.S. decyzję nr GOPS.440.6.2025.JK z dnia 29.01.2025 r.

O rozstrzygnięciu SKO należy niezwłocznie poinformować tut. Organ celem wydania ewentualnych dalszych zaleceń.

Podstawa prawna: art. 9 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 156 k.p.a.

Termin wykonania: Niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

14. W przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji dot. przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego prawidłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

15. Rejestrować daty wpływu na oświadczeniach i innych dokumentach składanych przez Wnioskodawców do Organu w związku z wnioskiem o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 61 § 3 k.p.a. w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

16. Potwierdzać za zgodność z oryginałem dokumenty przedłożone przez Stronę do wniosków o przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawa: art. 76a k.p.a. w zw. z art. 268 ustawy k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

17. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalać w oparciu o kompletny i prawidłowo wypełniony wniosek, W przypadku złożenia wniosku bez kompletu dokumentów, wzywać stronę do uzupełnienia wniosku. W przypadku niezastosowania się do wezwania wniosek pozostawić bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 4 pkt 3 lit f ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zw. z art. 7 k.p.a. oraz § 7 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Termin wykonania: na bieżąco.

18. Działania wobec dłużnika alimentacyjnego prowadzić w imieniu organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 2 w zw. z art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

19. Wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego, informację do dłużnika oraz wnioski o podjęcie działań wobec dłużników sporządzać z zachowaniem terminów określonych w k.p.a.

Podstawa prawna: art. 35 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

20. W przypadku uchylania się od obowiązku alimentacyjnego przez osoby zobowiązane do alimentów, w razie powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, kierować zawiadomienia do policji o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. w zw. z art. 304 k.p.k. z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.
Podstawa prawna: art. 209 § 1 ustawy kodeks karny oraz art. 304 § 2 ustawy kodeks postępowania karnego w zw. z art. 35 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
21. Do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej dołączać ostateczne decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
Termin wykonania: na bieżąco.
22. Informować komorników sądowych o podjętych działaniach i ich efektach wobec dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁷¹, Dyrektor Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Krośnice, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Olszacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Krośnice
2. a/a

⁷¹ (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224),

